

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.
Egyes szám ára	8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Szobotka Gusztáv ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NEZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kincstár bélyegilleték külföldön 30 kr. A szerkesztőségen kívül elfogad előfizetéseket és hirdetéseket a helybeli könyvnyomda is

NYILTTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmendetlen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el. Kéziratok vissza nem adódnak.

Vasutügyek.

I.

Az őszi közgyűlés „lezajlott,” rég idők óta nem írhatta ezt egy újság referens sem. — Voltak népes közgyűlések, választások alkalmával, volt zaj, értekezés, kézzsoritás, tudakolódzás, puhatolódzás, elmulván a választás előtti felkiáltás lármája, majdnem méla csend honolt ott, hol a vármegye közönsége a autonom jogát gyakorolta.

Parlamentalis beszédeket, szónoklatokat a szó teljes értelmében rég hallott itthon a megye közönsége. — Egy-egy kis oppositio, rövid replika, „az állandó választmány javaslata elfogadottnak”, eddig és ennyi volt az egész.

A legközelebb megtartott megyei közgyűlésen megbizonyosodhatott bárki a felől, hogy nállunk is vannak kitünő szónokok, nem halt ki a régi gárda, csak jogcim és tárgy kell ahhoz, hogy lelkesedjenek a közgyűlési tagok; hogy remek szónoklatok elmondása által lebilincseljék a közfigyelmet, felköltsek a közérdeket!

Délutáni 3 órakor, ebéd előtt — még mintegy 100 megyei képviselő szavazott!! 13 szótöbbséggel mondatott ki az, hogy Szentés városának a vasutügyben hozott határozata jóváhagyatik.

Felvilágosodott, művelt nép vagyunk és mégis babonásak — nem szerencsétlen szám a 13?

Bármint legyen is, a szentes-kun-szentmártoni vaspálya építése immár elhatározott; örvendetes tudomásul vétetett, hogy

TÁRCZA.

FLÓRENCI ÉJ.

Az előszobában találkozott Miksa az orvossal, a mint ez éppen fekete kesztyűjét huzta föl. Nagyon sürgős dolgom van, mondá sebtében az orvos. Signora Maria az egész éjjel nem aludt, s csak ebben a pillanatban szunnyadt el egy kissé. Szükségtelen is mondanom, hogy valami zajjal fel ne verje őt; és ha felébredne, egy szót sem szabad szólnia. Feküdjék nyugton, ne is mozduljon; meg se mocsanjon, ne beszéljen; csak a szellemi mozgás üdvös ő rá nézve. Kérem beszéljen neki mindenféle balga történetet, csak hogy nyugton kelljen hallgatnia.

— Ne aggódjék doktor, válaszolt Miksa fájdalommal mosollyal. Én már egész fecsegővé lettem s szóhoz sem hagyom őt jutni. Annyi fantasztikus dolgot szándékozom neki mondani, a mennyi csak kell . . . De meddig fog még élni?

— Nagyon sürgős dolgom van, felelt az orvos és eltűnt.

A fekete Debora jó hallásával már a léptekről megismerte, hogy ki jó és halkán kinyitotta az ajtót. A belépő intésére ép oly halkán elhagyta a szobát, és Miksa egyedül volt bárátnőjénél. Csak egyetlen lámpa világolt homályosan a szobában, s néha majd félénk, majd kíváncsi fényt vetett a beteg nő arcára, ki fe-

az osztrák-magyar államvaspálya-társaság a félegyháza-csongrádi vaspályát épített az esetben is, hahogy a szentesiek a földi-révig nem építették a vaspályát, az az hahogy a Tiszát át nem hidalják, és egyéb feltételeket nem teljesítik is. Lesz tehát a csongrádiaknak Kun-Félegyháza felé vasuti összeköttetésük és lesz a szentesieknek Kun-Szent-Márton felé vasútjuk. Csak a mi vidékünk marad vasut nélkül, csak mi maradunk hátra.

Nem irigyeljük jó szomszédaink előre haladását, hisszük, hogy ők is jó szemmel néznék, hahogy mi haladhattunk volna az ő káruk nélkül.

De nincs még meg ma egyik városnak sem a vasútja és ha meg lesz, kérdés, lesz-e benne köszönet! Vegyük csak egyenkint a két különálló ügyet.

Csongrád szegény város, közügyei sokat szenvednek egyések hóbortja, nagy-ravágyása házsártossága miatt, a város anyagi viszonyai nemcsak ziláltak, de az erkölcsi testületnek is alig van hitele. A város bár egy szív, egy lélek fogadta el az osztrák államvaspálya-társaság által elébe terjesztett szerződési pontozatokat, a közgyűlés bár szintén egyhangulag hagyta immár jóvá a jelzett szerződést; bár megszavazta a város a nem kis terheket, elvállalta a hosszú időre terjedő feltétlen kötelezettségeket; ha nincs okunk abban kételkedni, hogy a megye törvényhatósága jóváhagyandja a város közgyűlése által immár meghozott határozatokat; ha feltesszük is, hogy egyetlen felebbező fél sem jelentkezik; még mindig három nagy kérdés vár megoldást, mielőtt a legelső vonat berobog Csongrádra.

hér musselinban, teljesen felöltözve feküdt egy zöld selyem kereveten és csendesen aludt.

Hallgatva, összefont karokkal állott Miksa egy ideig az alvó előtt s nézegette a szép tagokat, melyeket a könnyű öltözet inkább kiemelt, mint eltakarta; s valahányszor a lámpa a halvány arcra villant, szíve megremegett. Istenem, mondá magában, mi az? Minő emlék ébred én bennem? Igen, tudom. Ez a fehér kép a a zöld talajon, igen, most . . .

E pillanatban felébredt a beteg s mintha mély álmom után nyitak volna föl, úgy tekintettek a szelid, sötétkék szemek a jó barátira, kérdezve, kérve . . . Mire gondolt most Miksa? szóla a nő borzasztó gyenge hangon, mint a mellbetegek, s mintha beszédjében egy gyermek gagyogását, egy madár csicsergését s egy haldokló hörgését hallanók. Mire gondolt most Miksa? ismételte még egyszer és oly hirtelen felemelkedett, hogy fürtei mint felriasztott aranykigyók, hullámozották körül fejét.

— Édes Istenem! szóla Miksa, miközben bárátnőjét visszahajtotta a kerevetre, feküdjék nyugodtan, ne beszéljen; elmondok önnek mindent a mit gondolok, érzek, a mit sokszor csak magam tudok.

— Igazán, folytatá, magam sem tudom, mit gondoltam és mit éreztem most. Gyermekkoromból képek vonultak elé, anyám kastélyára gondoltam, a parlag kertre, a szép márványszoborra, mely a zöld fűben feküdt . . . Azt

A legelső kérdés az, vajjon a miniszter engedélyezi-e a szükséges kölcsönök felvételét és az óriási terhek elvállalását? és ha igen, vajjon a hitel elég olcsó lesz-e?

A második kérdés, vajjon az osztrák-magyar államvaspálya-társulat valójában oly annyira szíven hordja-e a csongrádi vasut-ügyet, ha az egyuttal nem a földi-révig terjedő pálya lesz?

A harmadik fontos kérdés: nem fog-e a város az újabb terhek önsulya alatt a vasut kiépítése előtt, avagy annak folyama alatt összeroskadni és arányban áll-e a nyújtott előny az elvállalt terhekkkel és kötelezettségekkel és a valószínű eredménnyel? E kérdésre a feleletet megadandja a jövő s ha nem akarunk is, de nem is hivatásunk — jósolni, elmondjuk már ma nézeteinket e vasutügyet illetően.

A belügyminiszterium aligha fogja engedélyezni a kölcsönök felvételét, nem pedig azért, mert ha a szentesi pálya létesítetik, már vitalis érdeke a városnak alig forog szóban. Csongrád város fekvése nem is olyan, hogy életkérdés lenne reá nézve a félegyházi összeköttetés. Közvetlen a város alatt terül el a Tisza, mely az év legnagyobb részében olcsó forgalmi eszközt képez. Csongrád város nem oly élénk kereskedelmi hely, hogy már ma feltétlen szüksége volna egy drága vasutra, de meg a város községi adója is eléggé magas, azt emelni nem lehet!

Évek során át e város nem haladt előre, sőt tulzás nélkül mondhatjuk: hanyatlott! Adóssága van elég, birtoka nem sok és a határ mig egyrészt a Tisza közelében fekszik, másrészt Kun-Félegyháza és Szentés közé ékelt, e két város főleg a

mondtam, „anyám kastélyára gondoltam,” de egyuttal kérem, ne értsen ez alatt valami pompás, nagyszerű dolgot! Ezt az elnevezést megszoxtam csak; atyám mindig különösen nyomtatékkal ejtette e szót „kastély” és mindig sajtáságosan nevetett. E nevetést én csak később értettem meg, mikor mintegy tizenkét éves fiu, anyámmal a kastélyhoz utaztunk. Ez volt az én első utazásom. Egész napon át mentünk egy sötét erdőn keresztül, melynek sötét borzalmát sohasem tudom elfeledni; s csak este-felé állottunk meg egy utikapunál, mely bennünket egy nagy réttől elválasztott. Félóráig kellett várunk, mig a közeli viskóból jött a gyerek, ki a kaput kinyitotta s át eresztett. Azt mondom „gyerek”, mert az öreg Márta az ő negyvenéves unokaöcsését mindig csak „gyereknek” hívta. Ez, hogy a kegyelmes uraságot méltón fogadhassa, felhuzta elhalt nagybátyjának libériáját, s mert ezt egy kissé ki kellett porolni, azért váratott oly soká bennünket. Ha ideje lett volna, még harisnyát is huzott volna a hosszú meztelen, poros lábszárak nem igen ütöttek el a szemszuró skarlát kabáttól. A mi inasunk, János, ki gyakran hallotta a „kastély” nevet, csodálkozó arcot vágott, a mint a gyerek bennünket a kis, megviselt épülethez vezetett, hol a boldogult, ur lakott. De csakhamar zarba is jött, mikor anyám parancsolta neki, hogy hozza be az ágyakat. Honnét gondolhatta volna ő azt, hogy a „kastélyban” még ágy sincs!

jövőben, nagyon is képes leend Csongrád igényeit kielégíteni, forgalmát közvetíteni, könnyíteni. De azután meg nem fogja engedélyezni a kölcsönök felvételét és a terhek elvállalását azért sem, mert nem akarjuk hinni, hogy a magyar kormány az osztrák-magyar államvaspálya-társaság előnyére engedélyezzen oly pályát, melyet rövid időn drágán kell megváltania, oly pályát, melynek jelenben célja alig van, jövője pedig nincs.

Hogy hitel nem lesz olcsó, azt mondanunk, bizonyitanunk fölösleges. Ha tekintetbe vesszük az ily kölcsönöket, az mind olcsónak mondatik, ámde nem az! Az illető pénzadó 3—4, 5%-tólit von le a névértékből és mégis az egész összeg után fizeteti a kölcsön egész tartalma alatt a kamatosakat, de meg levon a pénz általadásakor 1/2 évi törlesztési részletet is, úgy, hogy bizony szép összeg az, melyet a kölcsönvevő soha sem látott, soha sem használt, de terheit viseli hosszú időn át.

Az új községi törvény.

(Folytatás.)

A 25. §. majdnem egészen új, s a községi határozatok elleni felebbezésekre s a felebbezési határidők szabályozására vonatkozik; rendelkezései a következőképen szólnak.

A községeknek a 24. §. értelmében a törvényhatósághoz felterjesztendő, továbbá saját köz- és vagyonügyeiben hozott s általában mindazon határozatai, melyekre nézve a törvény másodfoku hatóságul a törvényhatósági bizottságot jelöli meg, ahhoz és attól a belügyminiszterhez felebbezhetők.

A községnek egyesek magán konkrét ügyeiben hozott, valamint az 1876. évi VI. t. c. 58. §-a által oda utalt más határozatai is, a közigazgatási bizottság-

és anyám parancsát, hogy ágyneiműt hozzon számunkra, vagy végigsem hallgatta, vagy mint fölösleges fáradságot figyelmen kívül hagyta.

A kis ház, mely csak egy emeletes lévén — legboldogabb idejében is legfeljebb öt lakható szobával szolgálhatott, nyomoruságos képét tárta elénk a mulandóságnak. Összetört butorok, széttépett szőnyegek, sorban bezuzott ablaktáblák, néhol feltépett padlók, mindenütt fundok nyomai a legdölyfősebb katona-gazdálkodásnak. „Az elszállásolás nálunk mindig legjobban érezte magát,” mondá a gyerek bárgyu mosollyal. Anyám azonban intett, hogy hagyjuk őt egyedül és míg a gyerek Jánossal dolgát végezte, lementem megnézni a kerttet. Ez is leverő látványát tárta elénk a pusztulásnak. A nagy fák részben csonkítva, részben ketté törve; s a buja paré gonyolódva emelkedett a törzs fölé. Csak néhol a magasra szökent tiszafákról tudta csak az ember a hajdani utakat felismerni. Itt ott szobrok állottak, melyeknek legtöbbször a fejkük, de legalább is az orruk hiányzott. Emlékszem egy Dianára, melynek alsó fele sötét repkénytől nevelésesen volt körülfollyva; ugy szintén eszembe jut egy Bőség-istennő, melynek bőség-szarujából csupa kellemetlen szagu gyom viritott elő. Csak egy szobor maradt, Isten tudja hogyan, az emberek s az idő gonoszságától megóva; talapzatáról természetesen le volt dülve a magas fübe, de épen feküdt ott a márvány istennő tiszta szép arcvonásokkal, domboru, nemes kebelrel, mely mint egy görög megjelenés ragyogott elő a magas füből. Csaknem megijedtem, mikor megláttam; ez a kép sajtószzerű lázas szemérmét keltett bennem, s valami titkos bátortalanág nem hagyott tovább időzni a feleséges látványnál.

A mint visszatértem anyámhoz, az ablaknál állott gondolatokba merülve, fejét jobb

hoz és onnan a községi adó egyéni kivételének ügyében minden esetre, a többi ügyekben pedig akkor, ha a két határozat egymástól eltér, a belügyminiszterhez felebbezhetők.

A felebbezési határidő 15 nap, és ezen határidő a magánosok ügyeiben hozott határozatokra nézve a kézbesítéstől, közügyekben hozott határozatokra nézve pedig a szabályszerű kihirdetéstől számítatik.

A magánosok ügyeiben hozott határozat is rendesen birtokon belül felebbezhető s azt, hogy a határozat csak birtokon kívül felebbezhető, a község magában a határozatban világosan és indokoltan kifejezni tartozik.

E szakaszt ismertetve, csak annak magyarázatát tartjuk némileg szükségesnek, hogy mi értendő a birtokon belül és a birtokon kívül való felebbezés alatt.

Ez röviden annyit jelent, hogy birtokon kívül felebbezni úgy lehet, hogy a marasztalt fél, a kitűzött határidő alatt a marasztaló határozatnak eleget tesz és úgy felebbez, mert különben felebbezése dacára is alkalmazható ellene a végrehajtás; a birtokon belül való felebbezés pedig annyi, hogy a felebbezés a határozat végrehajthatóságát felfüggeszti.

A 26. §. így szól: „A törvényhatóság a 24. §-ban elősorolt vagy a 25. §. értelmében felebbezett ügyeken és a 115. 116. és 117. §-okban felsorolt eseteken kívül csak akkor avatkozhatik a község belügyeibe, ha közbenjárását vagy segélyét maga a község képviselője kéri ki és veszi igénybe, vagy azt a közigazgatás vagy a közbiztonság érdekei követelik.

A törvényhatóság sérelmes határozatát a kézbesítéstől számított 15 nap alatt birtokon belül a belügyminiszterhez felebbezheti.”

Óriási különbség van ezen szakasz

karjára támasztotta s könnyei szüntelenül folytak arcán. Sohasem láttam még őt így sirni. Gyöngéden magához szoritott engemet és kért, hogy bocsássak meg, hogy János hanyagsága miatt rendes ágyat nem kaphatok. „Az öreg Márta, mondá, nagyon beteg, s kedves fiam, nem szállhat le az ágyról. De János a koci párnáit úgy fogja neked elhelyezni, hogy rajtuk alhatol, s köpenyét is neked adja takaróul. Én majd itt alszom a szalmán; ez volt boldogult atyám alvószobája; akkor különben nézett ki. Hagyj magamra!” — És a könnyek még erősebben hullottak szeméből.

Hogy a szokatlan fekhely, vagy a felvert szív volt-e az oka, de nem tudtam aludni. A hold egyenesen rám sütött a tört ablaktáblákon keresztül, s nekem úgy tetszett mintha, ki akart volna csalni a fényes nyári éjszakába. Fordulhattam jobbra is, balra is ágyamon, lezárhattam, vagy türelmetlenül felnyithattam szememet, szüntelenül a szép márványszoborra kellett gondolnom, melyet a füben láttam feküdni. Nem tudtam magamnak megmagyarázni a bátortalanágot, mely látásánál elfogott; bosszankodtam e gyermekes érzelem miatt, és „holnap, mondám magamban — „holnap csókolni foglak téged te szép márványarc, csókolni fogom szép szájesucsaidat, hol az ajkak oly kedves gödröcskében összefolynak!” — A türelmetlenség, melyet még addig sohasem éreztem, átközött minden tagomon, a csodás kényszernek nem tudtam tovább ellenállani; végre merész bátorsággal fölugrottam és mondám: „Azért is, még ma csókoljak téged, te szép szobor!” — Halkan, hogy anyám lépteimet meg ne hallja, elhagytam a házat, mi annál könnyebb volt, mert a kapun nem volt ajtó, s csak egy cimerpajzszaal volt ez helyettesítve; s gyorsan haladtam a pusztta kertlombjai között. Egy

rendelkezése és a hasonló intézkedést tárgyzó 1871. évi XVIII. t. c. 28. §-a között, a mely csak is az előbb tárgyalt 24. és 25. §-ok esetében engedte meg a törvényhatóságnak a község belügyeibe való avatkozást és akkor, ha azt maga a község kérelmezte.

Annak kijelentése mellett, hogy az általunk később ismerttetendő 115. 116. és 117. §-ok eseteiben nem lehet egészen elítélni, — mi úgy vélekedünk, hogy ezen szakasz, a törvényhatóság gyámkodásának szertelen kiterjesztését foglalja magában, mert ennek a kifejezésnek „a közigazgatás vagy a közbiztonság érdekei követelik” magyarázata a felsőbb hatóság kénye-kedvére van bízva, s ha bár meg is engedi a törvény, a törvényhatóság, vagy a közvetlen felügyeletet gyakorló közeg határozata ellen a felebbezést a belügyminiszterhez, ennek a felebbezésnek a községi jogok biztosítása szempontjából nagyon is kétes értéke van, s ott megnyugvással fogadni alig lehetséges.

Egyébiránt majd megmutatja a gyakorlat, hogy a község jóléte érdekében mennyire válik be alkalmasnak ez az intézkedés; a mely ellen nekünk, ha egy, a közigazgatási hatóságoktól, még a miniszteriumtól is független közigazgatási bíróság léteznék, s az ide vágó sérelmes határozatok ellen benyújtott felebbezéseket az bírálná el, s az mondaná ki, hogy fentartandó-e a törvényhatóság beavatkozása, avagy elvetendő: komolyabb észrevételünk alig volna; de egy politikai párt kebeléből alakult miniszteriumnak, a részrehajláságtól nem mindenkor ment eljárását aggódva szemlélni vagyunk kénytelenek.

A községnek jogai közé tartozik a szabályrendeletek alkotása, de csakhog ez a jog nem föltétlen jog, a minthogy az állami adminisztráció szempontjából nem is lehet az, s épen ezért elrendeli a 27. §.

hang sem volt hallható: minden némán és komolyan pihent a hold fényében. A fák árnyéka mintegy le voltak tűzve a földhöz. A zöld füben feküdt a szép istennő mozdulatlanul, de úgy tetszett mintha nem köhalál, hanem csak csendes álom bilincselte volna le gyönyörű tagjait, s amint felé közeledtem, szinte féltem, hogy a legkisebb zaj felzavarja szenderegéséből. Visszafojtottam lélekzetemet mikor fölé hajoltam, hogy szemléljem szép vonásait; félelmes szorongás taszított tőle vissza, és gyermekes sovárgás vonzott újra felé; szívem dobogott, mintha gyilkosságot forralnék agyamban, és végre — csókoltam a szép istennőt, egész lélekkel, gyöngéden, kétségbeesve — úgy mint soha többet nem csókoltam senkit életemben. Soha sem tudtam felejtetni azt a rettenetes és édes érzést, mely lelkeimen áthullámozott, mikor ajkam a márványajkak üdvözítő hidegségét érezte!... És látja, Maria, mikor én most ön előtt álltam, és önt fehér musselin ruhájában a zöld kereveten feküdni láttam, látása eszembe juttatta a fehér márványszobrot a zöldfüben. Aludt volna csak tovább, ajkaim nem állották volna meg...

— Miksa! Miksa! szóla a nő egész lelkéből, szörnyű! Tudja, hogy egy csók az ön ajkairól...

— Oh, halgasson csak, tudom, az önre nézve borzasztó volna! Csak ne nézzen rám oly esdekelve. Nem értem félre az ön érzelmeit, jól lehet azoknak igazi alapja előttem rejtve marad. Sohasem lett volna szabad ajkamat az ön ajkaikoz érintenem...

De Maria nem hagyta, hogy kibeszélje magát, kezeit megragadta, csókkal halmozta el e kezeket s aztán mosolyogva szólt: kérem, kérem, beszéljen nekem még szerelméről. Meddig szerette a márvány szépséget, melyet ön anyja kertjében csókol? (Folyt. köv.)

hogy a község szabályrendelete, a törvénynyel, kormány és törvényhatóság hatályban levő szabályrendeleteivel nem ellenkezik; a község által alkotott szabályrendelet a 30 napi felebbezési határidő leteltével a törvényhatósághoz azonnal felterjesztendő és csak ennek nyilvános, vagy hallgatóságos jóváhagyása után hajtható végre. A 28. §. szerint pedig minden oly szabályrendelet, mely a 27. §. rendelkezésében ütközik a törvényhatóság által megsemmisítendő; ha a törvényhatóság a felterjesztést követő legközelebbi közgyűlésben nem nyilatkozott, a szabályrendelet helybenhagyottnak tekintetik; de ha bármely alkalommal bebizonyulna, hogy a szabályrendelet a törvénynyel ellenkezik, nagy rendeltetésének meg nem felel bármikor megsemmisíthető, utóbbi esetben azonban a község előzetesen meghallgatandó. A törvényhatóság megsemmisítő határozata a belügyminiszterhez felebbezhető.

A szabályrendelettel szemben a törvény minden egyes községi polgárnak jogát, mert a 29. §. rendelkezése szerint egyesek a hatályba lépett és sérelmesnek vélt szabályrendeletek megváltoztatásért a községhez, ennek elutasító határozata ellen a törvényhatósághoz s onnét a belügyminiszterhez folyamodhatnak.

A törvénynek a 28. §. szerint ismertett rendelkezése, a régi törvény 30. §-ától eltérőleg új intézkedést is tartalmaz, nevezetesen a községi szabályrendeletekre szigorítja a törvényhatóság felügyeletét, adván neki oly jogot, „hogy ha bármikor tudomására jutna,“ tehát a megerősítés után is, hogy a szabályrendelet a törvénynyel ellenkezik, vagy rendeltetésének meg nem felel, azt megsemmisítheti.

Azoknak, a kik a községi közgyűléseken oly sok joggal szeretnek kérkedni, a kik a községet amnipotentnek tartják anyyira, hogy nem csak hozzá szólhat minden dologhoz és kritikálhat minden felsőbb hatósági ténykedést mindenfelé: akár megengedett, akár meg nem engedett módon; de tagadó álláspontra is helyezkedhetik, s bármely rendű és rangú kérdésben, a mely nincs szája ize szerint feltalálva: jó lesz megszívlelni a szóról-szóra ide igtatott 30. §-t, a mely is hangzik a következőképen: „A kormánynak és törvényhatóságnak s ezek illetékes közegeinek az állami s törvényhatósági közigazgatásra vonatkozó rendeleteit, valamint fegyelmi ügyekben hozott, jogerőre emelkedett határozatait a község vita tárgyává nem teheti és föltétlenül végrehajtani köteles.“

Igy volt ez hajdanában, a régi törvény 32. §-ában is megírva, azon külömbiséggel, hogy abban a fegyelmi ügyek nem voltak érintve, de azért kevés helyen volt fogantatja, nálunk különösen az utóbbi időkben épen nem. Hisszük, hogy jövőre másképen lesz.

31. §. A rendezett tanácsú városok közvetlenül az alispán, kis- és nagy községek a járási illetékes tisztviselőség (főszolgabíró, szolgabíró) felügyelete és ellenőrködése alatt állanak, ezek útján veszik a törvényhatóság rendeleteit s a törvényhatósággal ezen hatósági közegek útján érintkeznek. Igy volt ez szóról-szóra a régi törvény 33. §-ában is.

(Folyt. köv.)

Helyi és vegyes hírek.

— **Jegyzői szigorlatok.** Csongyádvármegye jegyzői kara a múlt héten gyarapodott, ugyanis a vizsgáló bizottság előtt Szentesen Virágh Lajos ügyvédjelölt, Pity István volt megyei

helyettes levéltárnok, Cicacricis Béla derekegyházi h. jegyző és Tekulics Sándor csongrádi lakos sikerrel állották ki, a mai napság már nem könnyű jegyzői vizsgát. Jó szerencsét kívánunk a törekvő, szorgalmas fiatal ismerősöknek.

— **Ellenőrzési szemle.** Az általunk jelezett ellenőrzési szemle megtartatott, míg Szentesen a koleraától tartva, elnapolták. A katonák kötelezettek szép számban jelentek meg.

— **Vásárok.** Az egész Alföldön elnapolták az országos vásárokat a kolera járvány miatt, így legutóbb Szarvason is, mint hírlík, a kistelekiek folyamodtak, engedtessek meg nekik november első felében vásáruk megtartása.

— **A kolera Szegeden** hála az isteni gondviselésnek szűnő félben van, míg az ország több pontján felütötte tanyáját.

— **Szegeden** egy jogtudományi facultás felállítása iránt igen élénk mozgalom indult meg — ideje volna, hogy az állam is tegyen valamit a mélyen sujtott város érdekében, de míg Szegedre a facultás felállításából anyagi haszon háramlana, a 3-ik egyetem kérdését is aligha nem eldöntené.

— **Virágzó orgona bokor.** Rendkívüli eset, hogy az orgona október hóban teljes virágzásnak induljon. E ritka tünemény volt f. október hó 15. és 16-án Szegváron Virágh Lajos ügyvédjelölt ur kertjében észlelhető. Vajjon hosszú ősz lesz-e? Vagy mi lehet oka annak, hogy a sok bokor közül egyik virágzásnak indul, míg a többi zörögve hullajtja megsárgult levelét?!

— **Hymen.** Dr. Wiener Márk, a helybeli izr. hitközség derék lelkésze folyó hó 26-án jegyet váltott Kuttna Mózes szabadkai főrabbi művelt és kedves leányával, Karolinnal. Szerencsét és boldogságot kívánunk a jegyespárnak.

— **A himlő járvány** dr. Kaufmann József községi orvos ur jelentése szerint községünkben megszűnt.

— **Lopás.** Gál János k.-szt.-mártoni lakos kárára két öszvért tolvajlottak el ismeretlen tettesek a múlt héten.

— **Veszedelemes csósz.** Pap István helybeli lakos jelentést tett a szolgabírósnál Hevesi Vendel József tóalji csósz ellen, ki nevezettnek 5 éves kis fiára kétszer rálőtt; szerencsére a lövés egyike sem talált.

— **Matyi bácsi** (csak úgy hívjuk) szereti a pénzt, de csak azért, hogy azon azt vehet, mit szeret — pálinkát, meg is látszik rajta sűrűn, hogy szereti. A múlt héten, szerdán is olyan állapotban ment be egy üzletbe. Váltig küldték, de nem ment, ott ült vagy két óra hosszáig. Panaszkodott az üzlet tulajdonosra fünek-fának Matyi bácsira, hogy elfoglalja a helyet, pedig nem vásárol semmit. Majd segíték én azon, szólt egy furfangos vevő, el is kezd: „a piacon épen most egy asszonyság ludat vett, mikor az értök járó összeget átakarta adni az eladónak, a nála volt csupa egy frtost mintegy 50 frtot, a szél kikapta kezéből és a tömeg közé vitte; ki ügyes, sok pénzt szedhet most össze. „Most a piacon?“ kérdé Matyi bácsi. „Most, ebben a szempillantásban“ volt a válasz. Ezen kijelentésre úgy kiszaladt a boltból Matyi bácsi, hogy vissza se ment.

Irodalom.

A művelt magyar hölgyközönség számára ajánlatik: I. „Magyar Háziasszony“ háztartási gazdasági és szépirodalmi hetilap, a magyar gazdasszonyok orsz. együletének hivatalos közlönye. A Magyar hölgyek ezen szaklapja nagy elterjedésének örvend a társadalom minden rétegében. Képviselei azok összes érdekeit, hasznos tanácsokat ad és kellemes szórakozást nyújt akkor, midőn a nő elvégezte házi teendőit. Iránya olyan, hogy a család minden tagja, a serdülő leány, a fiatal menyecske, a szerető anya, a gondos háziasszony,

és az öreg anyóka egyaránt élvezettel olvashatják. A csinos kiállítású lapnak előfizetési ára: Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Előfizetések a „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatalához intézendők és a hó bármely napjától elfogadhatók.

A „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatala mutatvány számokat ingyen és bérmentesen küld mindazoknak, kik ez iránt hozzá — legcélszerűbben levelező lappal — fordulnak. E szaklapnak egy magyar háznál sem szabadna hiányozni, mivel utmutatása szerint több száz forintot lehet a háztartásban megtakarítani. A „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatala Budapesten, nagy-korona-utca 20. sz.

I. „A Magyar gazdasszony lapja.“ Háztartási, gazdasági és szépirodalmi lap megjelenik minden hó 1-én és 15-én, E szaklapnak, mely napról-napra nagyobb elterjedésnek örvend, a melyet a jó gazdasszony, mint gondos utmutatót a gazdaság egy ágában sem nélkülözhet, egy házból sem volna szabad hiányoznia aanyival inkább, mert nagy gondal összeállított tartalmánál fogva, mint hasznos de egyuttal mulattató és szivnemesítő olvasmányt ajánljuk serdülő leányaink kezébe is. A lap rendkívüli olcsó árát százszorosán megtérítik az utmutatása nyomán a gazdaságban eszközölhető megtakarítások,

Előfizetési árak egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Mutatványokkal készséggel szolgál ingyen és bérmentve „a magyar gazdasszonyok lapja“ kiadóhivatala Budapest, nagykorona-utca 20.

III. A magyar háziasszonyok naptára. 1887-re a legértelmesebb naptár. Ára füzve 1 frt, kemény kötésben 1 frt 50 kr, diszkötésben 2 frt; ajánlott küldéssel 20 krral több. Megrendelések legcélszerűbben postautalvánnyal a „Magyar háziasszony“ kiadóhivatalához Budapesten, V. ker. nagy-korona-utca 20. sz., azonkívül kapható minden könyvkereskedésben.

Világfolyása.

Hazánkban nem sok örvendetes újdonság van. Járványok pusztítanak nemcsak az ország különböző részein, de az ország szívében, Budapesten is! Az egészségügyi szerencsétlenséghez csatlakozik a gazdasági válság. Rosz termés, rosz egészség, forgalom hiány, adóemelés, adóvégrehajtás, a közös ügyek tárgyalására összehívott bizottság, mind oly tényezők, melyek az ország viszonyaira kártékony befolyással vannak egyrészt; a jobb jövőhöz fűzött reményeket a lehető csekély mértékre szállítják alá másrészt.

A közös hadsereg és a polgárság között fenállott jó egyetértés meg van zavarva, évek kellene ahhoz, hogy a viszonyok olyanok legyenek, mint voltak az odiosus Janszky ügy előtt. Igaz, hogy a hadsereg nem áll az országok fenhatósága alatt és így azoknak nem parancsolhatunk közvetlen; igaz, hogy a jelenleg fenálló abnormis viszonyok tarthatlanok és hogy háború esetén a harcfiak bátorságán, ügyességén, kitartásán függ léte az országoknak: de igaz az is, hogy velünk együtt önmaguk, övéik hazáját is védik és hogy elvégre ők fizetett, hogy egymondjuk, emberei, hivatalnokai az országnak!

Ne tekintse magát idegennek Magyarországon a nem magyar, hanem éljen az itteni viszonyokhoz alkalmazva, Magyarország a magyar nép, annak vendégszeretete nyíltsága, őszintesége, előzékenysége hamar feledtetik vele, hogy ő itt idegen. Vannak egyének, körök, kik és melyek befolyásolhatják a katonaságát, polgárságát, használják ezek föl összes erejüket arra: hogy

a régi viszony ne csak helyre álljon, de legyen a barátság őszinte, tartós és benső!

Még pedig azért, mert rövid időn ép úgy lehet szükségünk a katonaságra, mint annak reánk, vagyunkra, áldozatkészességünkre és szívességünkre. Egy hazának vagyunk fiai — egy érdekért küzdünk mindnyájan: hazánk jóvoltjéért! A „haza pedig mindennek fölött áll.“

A sok szomorú dolog mellett egy lélekemelő, rendkívüli ünnepet is ül az ország, a nemzet, de leginkább a katolikus világ. Simor János 50 éves áldozásának évfordulóját!

Az egyszerű, szegény szülők gyermeke vasszorgalma, tudományossága, szelidsége, becsületessége, vallásossága, hazafisága által és a sors különös kedvező kegyéből esztergomi érsekké, magyarországi hercegprimásává, bibornokká lett! Nem soroljuk el mit tett; nem vagyunk képesek leírni évek hosszú során át gyakorolt jótékonyosságának lajstromát; nem említjük, hogy az ünnepélyeken részt vett az egész ország: csak azt mondjuk, hogy Magyarország apostoli királya személyesen ment el az agg herceg-primáshoz szerencse kívánatait kifejezni! Sok és nagy kitüntetésben részesült a főmagasságu bibornok, megérdemli.

Franciaországban lázasan dolgoznak, mint mindig, de van is miért. A történelem nem ismer oly roppant összegű államadósságot, mint ott van és bármily olcsó is kölcsön-pénzük, annak kamatai roppant összegeket emésztenek meg. Nem ritka eset, hogy a fegyver alatt levő katonaság egy részét haza kell bocsátani, mert azokat fizetni nem tudják!

De azért állig fegyverkezve áll e jobb sorsra méltó nemzet, fegyverkezve az esélyekkel szemben, vajjon tényleg számításba veszik-e a revanche-t, ki tudná megmondani. Annyi tény, hogy közel 3000 ágyuja van ma Franciaországnak, még pedig mint szakértők mondják: a legjobb szerkesztű és anyagu.

A Rhone és Durance folyók kiöntöttek és elárasztották az Avignon melletti síkságot, roppant károkat okozva, a vasut összeköttetés több helyen megszakított.

Bulgária. Még mindig kétes e jobb sorsra érdemes nép jövője, az orosz befolyás, de még inkább az orosz pénz, oly helyzetet teremtettek Bulgáriában, mely míg egyrészt tarthatatlan, másrészt veszélyes.

Legújabb hírek szerint Várnába orosz hadihajók érkeztek, állítólag azért, mert a jelenlegi kormány, illetve regenség nem képes az orosz alattvalókat a jogtalan megtámadásoktól megvédeni?!

Bámul az ember, Európa magatartásán, bámul a bolgárokon, de leginkább Oroszországon. Európa úgy látszik fél, hogy kitől, mitől? ki tudná bizton megmondani, aligha nem önmagától és azon viszonyoktól, melyeket a diplomatai kar teremtett! Messze, igen messze kell visszamennünk, szegény Lengyelország eldarabolása ez adja meg a kulcsot sok oly dologhoz, mely máig történt, ez adja meg jövőben is sok világtörténelmi ténynek magyarázatát.

Sajnos, de igaz, hogy oda jutottunk, hogy már a hatalmak sem respektálják a kötött szerződéseket, addig, míg valamely állam előnyösnek lát egy szerződést, addig míg nincs jó ürügye azt szétépíteni, az meg áll, azután keres az illető okot a szerződést félre dobni, vagy megsemmisíteni azt önkénytelen, erőhatalommal, pénzzel, lázadás által avagy más uton, az öreg Európa diplomatiája elkezd alkudozni, van mindjárt az ütött sebre száz ir, csak hogy azon ir nem gyógyít, hanem a sebet elmérgesíti, a flastrom alatt pedig folyik az aláaknázás műve, szóval ma minden szabad! Szegény Törökország, szegény Bulgária, meynyit szénvedtek, áldoztak, hősi harcaik ered-

ménytelenek! Kimondották, hogy a török „beteg ember“, el kell pusztulnia és elpusztítják, csak hogy lesz idő, midőn Konstantinápoly birtokáért annyi vért kell ontani, oly roppant átalakulást fog Törökország tönkre tétele előidézni, hogy lehet reá eset, midőn szivezen látnák, ha a török maradt volna Konstantinápolyban, Bulgária pedig a többi apró szláv állammal nem volna, illetve leendne Oroszország kiegészítő része.

A regenség és a képviselők nagyrésze Tirnovában van a nemzetgyűlés megnyitása végett. Nem lehetetlen, hogy Sándor fejedelmet újból megválasztja a nemzetgyűlés, illetve annak képviselőit lemondását, nem fogadja el, Oroszország okkupál, lehet mi anektálunk, a többi kis államcskának is kell valami koncot juttatni, a szláv elem Konstantinápoly alá fészkelni be magát és a vége: mégis európai háboru leend, oly borzasztó és nagy háboru, minő a közeli századokban nem volt, a szláv és német elem fogja élet-halál harcát vívni, a francia a jó alkalmat aligha föl nem használja, Olaszország csak nem maradhat tétlen, Anglia nem engedheti oda a Dardanellakat? és a többi mind, mind iparkodik terjeszkedni, a mások kárján gazdagodni, habalommal lenni! Béke, őszinte állandó béke kellene, lefegyvereznénk és haladnának a népek a jó, szép és nemesben!

Felelős szerkesztők:

HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV

KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a t. e. földbirtokos közönségnek tudomására hozni, hogy **dr. Szivesy László szegedi ügyvédi urat** Szeged vidékére **állandó intézeti képviselőnk**ké kineveztük, minél fogva felhívjuk mindazokat, kik intézetünk köztadomisu **előnyös és olcsó törlesztési kölcsön**elt igénybe venni szándékoznak, hogy ebbeli kívánságukat hozzánk, nevezett képviselőnk útján, ki esetleg a **szegedi telekkönyvi hatóság területén kívül eső ingatlanokra adandó kölcsönök iránti kérelmek ellátására is fel van általunk jogosítva**, terjeszszék be.

Együttal figyelmeztetjük a t. e. földbirtokos közönséget az intézetünk által nyújtott **kölcsön átváltoztatások (conversiók)** kiváló előnyösségére és megjegyezzük, hogy a tőlünk nyerendő kölcsönök tekintetében nevezett intézeti képviselőnk irodai óráiban díjmentes felvilágosításokkal szívesen szolgál.

Budapesten, 1886. augusztus havában.

A kisbirtokosok országos földhitelintézete.

„EQUITABLE“

Egyesült államokbeli életbiztosító-társaság New-Yorkban.

Alapított 1859-ben.

A biztosított tőke átlaga 1885. év végén több mint	911 millió o. é. frt.
Összesen biztosítéki alap 1885. végén több mint	169 „ „ „
Ebből nyereség tartalék több mint	35 „ „ „
Az 1885-ben szerzett új biztosítások összege több mint	244 „ „ „
Dij- és kamat-bevétel 1885-ben	42 „ „ „
Hamburgban letéteményezett értékek	2.400,080 „ „ „
Bécsben	800,090 „ „ „
Budapesten	250,000 „ „ „

Az egész nyereség a biztosítottak közt osztatik szét. — Minden kötvény három év múlva megtámadhatlanná válik.

Magyarországi vezérképviselőség:

Budapest, VI. kerület, Andrassy-ut 12 szám.

Brünni kelméket

elegans őszi és téli öltözetekre.

3-10 métert kitevő szelvényekben mindegyik éppen egy férfi öltözetre elégséges. 4 frt 80 kros igen finom, 7 frt 75 kros legfinomabb, 10 frt 50 kros legeslegfinomabbat

valódi gyapjuszövetből

Palmerston és Boy téli kabátokra méterje frt 2-50 egész 5 frt. — Loden frt 2-25 egész 3 frt. Női posztók méterje frt 1-25 krtól 2-50 krtig, megküld bárkinek is postautánvét mellett:

Feintuch-Fabriks-Niederlage

SIEGEL-IMHOF

BRÜNN.

Nyilatkozat. A fentebbi cég szöveti szilárd és izlésteljes kivitel, valamint kiváltköppeni tartósság által tűnnek ki. Ezek elismert megbízható szilárdsága és rendkívüli munkaképessége egyszerűsmind aziránt is kezességet nyújt, miszerint csakis a legjobb áru s pontosan a választott minták szerint lesz szállítva. Kivánatra fentebbi raktár **min-tákkal ingyen és bérmentve** szolgál.